

Avdelningen för ekonomi och styrning
Alexandra Kopf Axelman

Finansdepartementet
10333 STOCKHOLM

Yttrande - En ny statistik över hushållens tillgångar och skulder SOU 2022:51

Sammanfattning

- Sveriges kommuner och regioner (SKR) tillstyrker utredningens beskrivning av behovet av denna statistik vilket skulle bidra till att förbättra SKR:s makroekonomiska prognoser.
- SKR tillstyrker utredningens förslag att tjänstepensioner ska ingå i förmögenhetsstatistiken under förutsättning att uppgiftslämnandet kan lösas i enlighet med utredningens förslag på ett administrativt och ekonomiskt rimligt sätt.
- SKR ställer sig bakom utredningens förslag om att uppgifter om individers tillgångar och skulder från ett stort antal källor med stöd av statistikförordningen samlas hos SCB inom ett nytt statistikområde: Hushållens tillgångar och skulder.

Allmänna synpunkter

SKR tillstyrker utredningens beskrivning av behovet av denna typ av statistik för att få en bättre förståelse för svenska hushålls ekonomiska situation.

Statistik över hushållens tillgångar och skulder som samlas in kontinuerligt skulle förbättra SKR:s möjligheter till bättre analyser av den makroekonomiska situationen och därmed skapa förutsättningar för att förbättra precisionen i SKR:s prognoser för den makroekonomiska utvecklingen och skatteunderlaget. SKR:s prognoser för skatteunderlaget används som underlag i kommuners och regioners budgetarbeten och påverkar därmed direkt förutsättningarna för kommuners och regioners verksamheter kommande år. För att dessa analyser ska vara möjligt är det dock väsentligt att SKR kan få tillgång till statistiken, antingen genom tillgång till avidentifierad mikrodata alternativt kunna begära ut data från SCB i särskilda uppdelningar, till exempel avgränsade till särskilda regionala områden.

SKR konstaterar, liksom utredningen, att insamling av uppgifter avseende den förmånsbestämda tjänstepensionen från enskilda arbetsgivare skulle innebära en stor administrativ och ekonomisk börda för de enskilda arbetsgivarna. Där pekar utredningen på möjligheten att uppgifterna ska rapporteras av pensionsadministratörerna för kommuners och regioners räkning, även om ansvaret för att informationen lämnas till den statistikansvariga myndigheten ska åligga kommunerna och regionerna.

SKR kan efter dialog med pensionsadministratörerna konstatera att det skulle vara möjligt att uppgifter om förmånsbestämda tjänstepensioner kan lämnas av dessa å kommuners och regioners vägnar. Samtidigt måste påpekas att det är något oklart i utredningen om vilka uppgifter som faktiskt ska lämnas avseende förmånsbestämda pensioner inom kommun- och regionsektorn. Lämpligen fastställs dessa uppgifter i dialog mellan den statistikansvariga myndigheten och de uppgiftslämnande administratörerna.

Under förutsättning att uppgiftslämnandet kan lösas på detta sätt är bedömningen att värdet av statistiken överväger den pålaga som uppgiftslämnarbördan innebär.

Sveriges Kommuner och Regioner

Anders Henriksson
Ordförande

***Moderaterna, Kristdemokraterna, Liberalerna och Sverigedemokraterna
lämnar särskilt yttrande enligt bilaga.***

Styrelsen
2023-04-21

Reservation från Moderaterna, Kristdemokraterna, Liberalerna och Sverigedemokraterna

En ny statistik över hushållens tillgångar och skulder (SOU 2022:51)

Vi reserverar oss till förmån för eget yrkande om att avstyrka utredningens förslag.

Utredningen

Statistik över hushållens tillgångar och skulder som samlas in kontinuerligt skulle kunna förbättra SKR:s möjligheter till bättre analyser av den makroekonomiska situationen och därmed skapa förutsättningar för att förbättra precisionen i SKR:s prognoser. Mot detta ställs de administrativa kostnader samt det intrång i den personliga integriteten som utredningens förslag medför. Vi anser inte att fördelarna överväger nackdelarna och avstyrker därför utredningens förslag.

Administrativa kostnader

Insamling av dessa uppgifter, särskilt den förmånsbestämda tjänstepensionen från enskilda arbetsgivare, skulle innebära en stor administrativ och ekonomisk börda för de enskilda arbetsgivarna. Dessutom bedömer utredningen att kostnaden för implementering uppskattas till en miljard kronor.

Omotiverat intrång i den personliga integriteten

Den föreslagna insamlingen är ett betydande intrång i den personliga integriteten och en kartläggning av den enskildes personliga förhållanden. Integritetsskyddet kan begränsas med stöd av regeringsformen, genom att de nya uppgifterna blir en del av den officiella statistiken och att ändamålen är godtagbara i ett demokratiskt samhälle. Vi anser inte att det intrång i den personliga integriteten som insamlingen av denna data innebär står i proportion till det syfte som utredningen redovisar.

Förutsättning för nya kapitalskatter?

För det tredje, Sverige saknar officiell statistik över hushållens tillgångar och skulder sedan förmögenhetsskatten avskaffades 2007. Utredningens uppdrag var att åter göra det möjligt att skapa sådan statistik. Det går att förstå syftet med utredningen som ett led för att återigen skapa förutsättningar att återinföra skatt på kapital, likt förmögenhetsskatten. Vi motsätter oss sådana skatter.